

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 02.03.2012
Sayı: 281

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de enerji kaynaklarının kullanımı yönlendirilmesi önemlidir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü verilerine göre 78 milyon hektar olan Türkiye yüzölçümünün 1,4 milyon hektarı doğal göller ve baraj göllerinden oluşmaktadır.

Elektrik enerjisi, tüketiminin geniş kitlelere ulaşması ve gerek duyulduğunda diğer enerji türlerine dönüştürülmesinden dolayı yaşamın her alanında kullanılmaktadır. Hidroelektrik enerji üretiminde ithal kaynaklar kullanılmadığında, bu tesislerde elde edilen enerji yerli olarak kabul edilmekte ve tesisin yapı özelliği bakımından da kısmen yenilenebilir enerji kaynakları sınıfına girmektedir.

Yenilenebilir kaynaklara bağlı enerji üretimleri enerji alanında dışa bağımlılığı azaltırken, iklim değişimi gibi süreçlerde de olumsuzluklarının azaltılmasına katkı sağlamaktadır. İklim değişiminde en fazla etkilenecek olan doğal kaynaklardan birisi sudur. Su yaşamın olmazsa olmazı olduğundan suyun kullanımında ya da durumunun değiştirilmesinde çok dikkatli ve duyarlı olunmalıdır. Suyun kullanımında, suyun yenilenme kapasitesinin korunması temel koşul olmalıdır.

Son yıllarda, insan kaynaklı etkilerin iklim değişimi üzerindeki baskının giderek artması, yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimi artırmış ve yatırım konusunda ki teşvikleri gündeme getirmiştir.

Özellikle son yıllarda yapılan HES projeleri enerji ihtiyacının giderilmesi konusunda önemli bir değer yaratmadığı gibi ekolojik ve kültürel anlamda bir çok sorunu da beraberinde getirmiştir. Son dönemlerde yapılan düzenlemeler ekolojik ve kültürel yaşamın devamını sağlamaktan çok sermayenin taleplerinin göz önünde alındığını işaret etmektedir.

Diğer enerji kaynaklarından ve enerji hizmetlerinde olduğu gibi, hidrolik enerjinin de serbest piyasa koşullarına bırakılmasının ilk ve en önemli adımı 3096 Sayılı Kanun ile Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi Dağıtım Ve Ticareti ile görevlendirilmesi Hakkındaki Kanun ile başlamıştır. Ancak süreç 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile çok daha sorunlu boyutlara varırılmış olup, bu sürecin HES'lere olumsuz etkileri olmuştur. Ülkemizde ki bütün akarsularının neredeyse her noktası HES için parsellenmiş hale getirilmiştir.

HES'lerin sadece enerji amacına ilişkin projeler düzeyinde ele alınması yanlıştır. HES'lerin yapımında, akarsu havzaları bir bütün olarak ele alınmalı, su rejimlerine bakılarak ve havza içindeki sucul ve karasal ekosistem özelliklerinin değerlendirilmesi yapılmalı ve en önemlisi suyun kendisini yenilemesine izin verilmesi çok önemlidir.

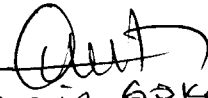
Türkiye genelinde planlanma aşamasında olan 2000 tane HES olduğu belirtilmektedir. Bu planlamalar yapılırken enerjide dışa bağımlılıktan kurtulacağız gibi söylemler getirilmektedir. Oysa HES projeleri ile sularımız çok uluslu şirketlere verilmektedir. Dolayısıyla, ülkemiz enerjide dışa bağımlılıktan kurtulacağı şeklinde ki söylemler doğruyu yansıtmamaktadır. HES'lerin yapımında yöre halkının, flora ve faunanın suya olan ihtiyaçlarının gözetilmediği, olmazsa olmaz can suyunun çok az miktarlarda verildiği veya hiç bırakılmadığı görülmektedir.

HES yapıları için proje aşamasından inşaat aşamasına kadar tam bir denetimsizlik hâkimdir. Denetim, kamu kaynaklarını koruma, bilim ve mühendislik gereklerini yerine getirme noktasında, toplumsal yararı öncelikli olacak şekilde yapılması gerekmektedir. HES yapımında gerekli olan ÇED raporları da önem arz etmektedir. Uygulamada bazı HES'ler için verilen bir ÇED raporunun başka bir HES projesinde birebir örtüşmesi de bu işlemin artık sıradan bir hal aldığını göstermektedir. Mahkeme kararlarında HES projelerinde işletilen ÇED sürecinin formaliteden öteye gitmediği, HES projelerinin doğal yaşam alanlarına geri dönüşümsüz zararlar verdiği vurgulanarak birçok ÇED raporu iptal edilmektedir.

Bolu % 62'ü ormanlarla kaplı yeşilin ve mavinin kucaklaştığı bir ildir. Bolu'da sekiz adet tabiat parkı, bir adet tabiat koruma alanı bulunmaktadır. Bolu ve çevresi dünyanın sayılı, Türkiye'nin en güzel ormanları ile kaplıdır. Doğanın Bolu için ne kadar önemli olduğu bu verilerle açıkça görülmektedir.

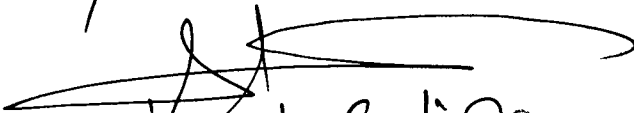
Bolu'da şu anda Mengen'de Kayabükü ve Paşa olmak üzere iki adet HES bitirilmiş, elektrik üretmeye başlamıştır. Bunun yanında Seben'de inşası devam eden Çeltikderesi ve Cevizlidere HES projeleri bulunmaktadır. Bolu'nun ilçelerinde yapılması planlanan yirmi adet daha HES projesi olduğu bilinmektedir.

Bu düşünceler doğrultusunda Bolu'da yapılmış, inşası devam eden ve planlama aşamasında bulunan HES'lerin doğaya verdikleri zararların tespit edilip, çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla **Anayasanın 98.inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.**

Mustafa Özkır
İST. M.Ü. ②

Süleyman Çelebi
İST. M.Ü. ③
Gülümser

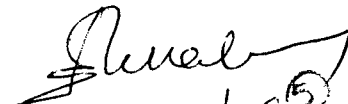

Hüseyin Çelebi
İST. M.Ü. ④

İzzet Çelebi
Ankara M.Ü. ⑥

M. Serkan Kullukçıl
Kocaeli M.Ü. ⑧

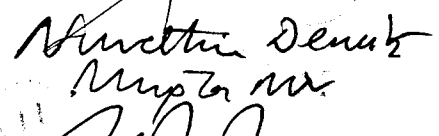
Yeliz Akdoğan
M.Ü. ⑫

Tanju ÖZCAN
Bolu Milletvekili ①
TBMM Başkanlık Divanı Üyesi

Mustafa Çelebi
İST. M.Ü. ⑤

Candayırıcılar
Teluk M.Ü. ⑦

Mahmut Taz
İST. M.Ü. ⑨

Mustafa Çelebi
M.Ü. ⑪

[illegible]